

<p>Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan</p> 	<p>Vårdhygien Frågor och svar BHK</p>
<p>Skapad av: Hygiensjuksköterskor i Västernorrland, 151115 Reviderat 211130</p>	

Självskattning av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler

Resultatet av självskattningen och diskussionsfrågor kan användas i personalgrupperna t.ex. vid en arbetsplatsträff. Det är för att få i gång samtal kring hur man tänker och arbetar rätt för att förhindra smittspridning och vårdrelaterade infektioner.

Basal hygien i vård och omsorg SOFS 2015:10

Basal hygien omfattar handhygien och användning av arbetskläder, skyddshandskar och skyddskläder – det vill säga åtgärder som alltid ska tillämpas i den direkta vården och omsorgen för att förebygga vårdrelaterade infektioner. Syftet är att förebygga direkt och indirekt kontaktsmitta, samt att motverka att vårdtagarens egna mikroorganismer överförs från en plats på kroppen till en annan.

Fråga 1

Hur ofta ska Du byta arbetskläder?

- 1) När de är synligt smutsiga, annars är det ok att ha dem flera dagar
- 2) Det finns inga regler
- 3) Varje dag och oftare om de smutsats ned

Rätt svar: 2. Arbetskläderna ska bytas dagligen eller vid behov oftare

Så här tänker vi rätt i frågan:

- Arbetskläderna ska bytas dagligen eller vid behov oftare
 - Under arbetsdagen kan det hamna mikroorganismer på kläderna.
 - Arbetskläderna ska skyddas vid risk för kontakt med kroppsvätskor
 - Mikroorganismer kan överleva länge på kläder, vissa upp till sex veckor
 - Använda arbetskläder ska inte hängas in i omklädningskåpet efter avslutat pass. Här hänger dina privata kläder
 - Arbetskläder får endast bäras i arbetet. Om arbetet bedrivs på flera platser, så får de dock bäras vid färd mellan dessa
-

Fråga 2

När ska händerna desinfekteras?

1. Efter direktkontakt med vårdtagaren
2. Före direktkontakt med vårdtagaren
3. Före och efter direktkontakt med vårdtagaren

Svar: 3. Före och efter direktkontakt med vårdtagaren

Så här tänker vi rätt i frågan:

- Du ska bryta smittvägen innan du tar i vårdtagaren
- Gör du det behöver du aldrig bekymra dig var du var med dina händer senast
- Du känner dig trygg med att just du inte tillfört någon smitta till den människa du ska vårda
- Det är så enkelt men gör stort skillnad!

Fråga 3

Varför ska Du använda plastförkläde/skyddsrock?

1. För att slippa byta arbetskläder varje dag
2. För att skydda arbetskläderna från mikroorganismer
3. Det finns inga regler

Svar: 2. För att skydda arbetskläderna från mikroorganismer

Så här tänker vi rätt i frågan:

- Plastförkläde minskar nedsmutsningen av arbetskläder ca 30 gånger och minskar på så sätt mängden bakterier på arbetskläderna och därmed risken för klädburen smitta. Det ger dessutom ett skydd vid våta vårdmoment och vid stänk av kroppsvätskor
- Vätskeavvisande skyddsrock ska vara patientbunden och bytas dagligen, vid behov oftare. Varje gång en rock tas av/på kan bakterier spridas och ska därför endast användas vid direkt kontakt med patienten eller med förorenade föremål där det finns risk för kontaktsmitta

Fråga 4

När ska Du använda skyddshandskar?

1. När du kommer eller riskerar att komma i kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material.
 2. När du har en nagelbandsinfektion
 3. Det finns inga regler.
-

Svar: 1. När du kommer eller riskerar att komma i kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material.

Så här tänker vi rätt i frågan:

- Handskar ska användas för att skydda händerna från att bli kraftigt förorenade
- Kroppsvätskor innehåller ofta stora mängder mikroorganismer och om händerna inte skyddas överskrider kapaciteten för handdesinfektionen och mikroorganismer blir kvar på huden även efter desinfektion
- Handskar används för att minska mängden smittämnen som når handen så att handdesinfektionsmedlet kan avlägsna resten
- Handskar används för att minska risken för blodburen smitta vid ex. blodprovtagning eller insättning av PVK. Det blod som finns på kanylens utsida stryks mekaniskt av på handsken när personal sticker sig själv på använd kanyl
- Handskar förhindrar inte smittspridning från en hudinfektion på handen! Ex en nagelbandsinfektion

Fråga 5

När ska Du desinfektera händerna vid användning av skyddshandskar?

1. Efter handskanvändning
2. Både före och efter användning av handskar
3. Innan man tar på sig skyddshandskarna

Svar: 2. Både före och efter användning av handskar.

Så här tänker vi rätt i frågan:

- Du ska bryta smittvägen före du tar på handskar
- Du ska bryta smittvägen efter användning av handskar
- Du ska ha rena händer när du tar i en ren handskförpackning. Handskar är en ren produkt och ska så förbli
- Ibland ligger handskarna förpackade i ”klump”. Det gör att du lätt kan förorena andra handskar om du inte är ren om handen
- Handskar går lätt sönder
- Handen förorenas när handsken tas av. Det ”skvätter” upp mikroorganismer på handen

Fråga 6

Vad är korrekt enligt basala hygienrutiner och klädregler när det gäller naglar?

1. Det är tillåtet med långa och omålade naglar.
2. Enbart korta naglar utan konstgjorda material är tillåtet.
3. Det är tillåtet att ha ofärgat nagellack om man har korta naglar.

Svar: 2. Enbart korta naglar utan konstgjorda material är tillåtet.

Så här tänker vi rätt i frågan:

- Lacket får sprickor, krackelerar, trots att det ser slätt och fint ut på ytan
 - Bakterier fastnar lättare på artificiella ytor
 - Omöjligt att genomföra en ordentlig handdesinfektion
 - Studier har visat att det på lösnaglar (gäller även gel) växer mögel, hud/tarmbakterier och svampar i materialet. Svampen är ett resultat av den fukt som fångas mellan den naturliga och det artificiella materialet
 - Det bildas en nivåskillnad när den naturliga nageln växer ut som är svår att hålla ren.
 - Långa naglar hos personalen kan skada vårdtagaren
-